

HANSA
VUUTTAA
VAIN
YRITTÄÄ!

MITÄ TAHANSA
VOI SAAVUTTA
KUNHAN VAIN
YRITTÄÄ!

OPETTAJAN OPAS

Pikkuyrittäjät-ohjelmassa 4.–6.-luokkalaiset perustavat oman pikkuyrityksensä ja myyvät suunnittelemaansa tuotteita ja palveluita oikeille asiakkaille oikealla rahalla. Oppitunneilla tutustutaan omiin vahvuuksiin, luovaan ideointiin, yrittäjäasenteeseen, eri ammatteihin ja harjoitellaan ryhmässä toimimista – tekemällä oppien.

IDEOILLE SIIVET

Oppitunnilla ideoidaan luovasti, tutustutaan erilaisiin ammatteihin ja yrittäjyyteen sekä ryhmäydytään omiin pikkuyrityksiin.

TAVOITTEET

Oppilas:

- tiedostaa vahvuuksiaan ja mielenkiinnonkohteitaan
- tunnistaa erilaisia ammatteja, yrittäjiä ja yrityksiä
- oivaltaa luovan ideoinnin tapoja
- osaa esittäytyä reippaasti ja selkeästi
- muodostaa oman pikkuyrityksiryhmän

TARVIKKEET

- post-it-laput
- värikynät
- verkkomateriaalit:
 - Yrittäjyys on asennetta!
 - Apua aivoriihestä

VALMISTELUT

Tällä kerralla tutustutaan tunnin tavoitteisiin ja materiaaleihin. Pohdi pikkuyrittäjän ominaisuuksia ja luonteenpiirteitä. Mieti esineiden erilaisia käyttötarkoituksia ja listaa valmiiksi tuttuja ammatteja.

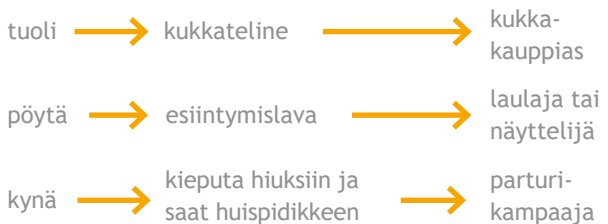

ALUKSI

Jaaj jokaiselle Pikkuyrittäjän käsikirja. Käy läpi ohjelman teemat ja sisällöt koko ryhmän kanssa. Kerro loppuhuipennuksen päivämäärä ja paikka. Pikkuyrittäjät kirjoittavat käsikirjaansa ohjelman teemat ja pohtivat pikkuyrittäjän tärkeitä ominaisuuksia.

VIRITTÄYDYTÄÄN TUNNELMAAN – ESINEET JA HULLUT IDEAT

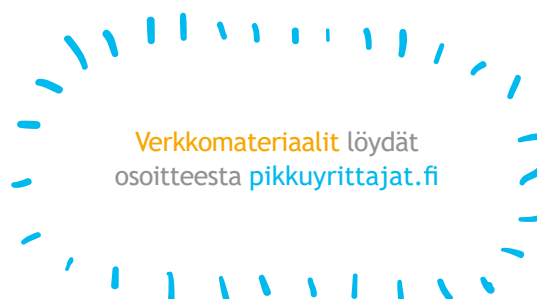
Asettukaa ringiin. Katselkaa ympärillenne ja sano-kaa ääneen esineitä, joita näette tilassa. Jokainen valitsee yhden esineen ja keksii sille uuden käyttötarkoituksen ja ammatin, jossa esinettä voisi tarvita:

Vastauksia käydään vuorotellen läpi.

Ohjeista pikkuyrittäjiä tekemään käsikirjastaan *Piirrä mitä mieleen juolahtaa* -tehtävä. Jokainen saa esitellä piirroksiaan vuorotellen koko ryhmälle.

Seuraavaksi kurkataan erilaisten ammattien maailmaan.

AMMATIT TUTUKSI PANTOMIIMILLA

Pikkuyrittäjien tehtävänä on esittää ammattia vain liikkeillä, ilman sanoja. Muut arvaavat ammattia. Kuiskaa ensimmäiselle esittäjälle ammatti. Ensimmäinen esittäjä kuiskaa oikein arvanneelle seuraavan ammatin.

AMMATTEJA:

- leipuri
- kukkakauppias
- autonkuljettaja
- kenkämyyjä
- maalari
- kokki
- laulaja
- opettaja
- sairaanhoitaja
- ohjelmoija
- myyjä
- arkkitehti
- sähköasentaja
- kirjailija
- tv-juontaja
- graafikko
- vaatesuunnittelija
- insinööri
- ohjelmistoasiantuntija
- suunnittelija

Pantomiimin jälkeen harjoitellaan esittäytymistä. Tähän tehtävään voi ottaa valitsemansa esineen mukaan ja liittää sen omaan esittelyyn.

OSAAN ESITTÄYTYÄ!

Jokainen valitsee itselleen yhden ammatin ja keksii siihen sopivan roolihahmon nimen. Esimerkkejä: Kalle Kalastaja, Liisa Leipuri, Paula Parturikampaaja, Seppo Sairaanhoitaja, Linda Lääkäri, Raimo Rekkakuski, Olli Ohjelmoija, Ville Vaatesuunnittelija, Katri Kokki, Lauri Laulaja, Anne Arkkitehti jne.

Harjoitellaan:

- kunnan kädenpuristusta
- silmiin katsomista
- selkeällä ja kuuluvalla äänellä puhumista
- toisten kuuntelemista

Pikkuyrittäjät kiertävät tilassa ja esittäytyvät mahdollisimman monelle. Esittäytymisten jälkeen ohjeista pikkuyrittäjiä tekemään käsikirjastaan *Osaan esittäytyä* -tehtävä.

Pikkuyrittäjät-ohjelman aikana perustetaan oma pikkuyritys. Seuraavaksi pohditaan yhdessä mitä yrittäminen oikeastaan on ja tutkitaan millaisia yrityksiä on olemassa.

YRITTÄMISTÄ, YRITTÄJYYTTÄ JA YRITYKSIÄ

Katsokaa yhdessä #HenriAsenne Youtube-video haku-sanalla: Taidoilla ja asenteella työelämään. Pohtikaa koko ryhmän kanssa videon katsomisen jälkeen: Mitä ovat sosiaaliset taidot. Miten kaverille annetaan palautetta tehdystä työstä? Miten oma hyvä idea kannattaa esittää opettajalle tai muille ihmisille?

Aloita keskustelu kysymällä:

Kuka voi olla yrittäjä?

Vastaukset: Kuka tahansa voi olla yrittäjä.

Yrittäjä on henkilö, jolla on oma yritys. Yrittäjä on itse vastuussa oman yrityksensä toiminnasta, ja on itsenä pomo. Yrittäjä on henkilö, joka työskentelee itsenäisesti toiminimellä tai omistamassaan yrityksessä.

Yrittäjyysasennetta löytyy meistä kaikista. Se tarkoittaa sitä, että toteuttaa omia ideoitaan, etsii ongelmiin ratkaisuja, eikä lannistu vaikkei aina onnistuisi. Kaikessa ei tarvitse aina onnistua, vaan tärkeintä on kokeileminen ja epäonnistumisesta oppiminen.

Mitä on yrittäjyys?

Vastaukset: Yrittäjyys on sitä, että osaa muuttaa ideat toiminnaksi.

Mikä on yritys?

Vastaukset: Yhden tai useamman henkilön harjoittama, yleensä taloudellista hyötyä tavoitteleva toiminta. Yrityksiä on olemassa erilaisissa yhtiömuodoissa. Voiton tuottaminen ei kuitenkaan ole ainoa mahdollinen tarkoitus. Yritys voi tuottaa omistajilleen voiton sijasta jonkin muun taloudellisen edun. Etu voi olla esimerkiksi edulliseen hintaan tarjottavat hyödykkeet, omistajien oman tuotannon markkinointi tai omistajien työllistäminen. Sosiaalisilla yrityksillä on yhteiskunnallisesti hyödyllinen tarkoitus. Tällainen tarkoitus voi olla esimerkiksi ympäristöhoito.

Pikkuyrittäjät lukevat käsikirjastaan *Pikkuyrittäjän tietopankki* -osion ja vastaavat sen jälkeen kysymyksiin osion alla.

MILLAISIA YRITYKSIÄ ON?

Mitä Suomessa perustettuja yrityksiä tiedät?

Vastauksia: Finnair, Fazer, Marimekko, Globe Hope, VR-yhtymä, Viking Line, Fennovoima, Fortum, Stockmann, Tokmanni, Valio, Kesko, Rovio, Supercell jne.

Mitä ulkomaisia yrityksiä tiedät?

Vastauksia: Adidas, Nike, Google, Lidl, H&M, Disney, Facebook, Microsoft, Apple jne.

Mieltikää yhdessä mitä edellä mainitut yritykset valmistavat ja myyvät? Kuka yritysten tuotteita tai palveluita ostaa? Tehkää yrityksistä ja myytävistä tuotteista miellekartta.

Seuraavaksi pohditaan omia vahvuuksia, mielenkiinnonkohteita ja unelmia.

PIKKUYRITTÄJÄN ANSIOLUETTELO

Jokainen tekee käsikirjastaan *Pikkuyrittäjän ansioluettelo* -tehtävän. Ohjelman viimeisellä kerralla pikkuyrittäjille jaetaan diplomi, ja silloin ansioluetteloon kirjataan ohjelman suoritus työkokemuksen kohdalle.

TVT-VINKIT: Tehtävänä on kirjoittaa 2–4 hengen ryhmissä kolmessa minuutissa niin monta yritystä kuin keksii. Ohjeista ryhmiä ottamaan esiin tyhjä Word-tekstiedosto. Tallentakaa asiakirja nimellä Yritykset. Kun kaikki ovat valmiina, ohjeista valitsemaan ryhmästä kirjuri. Lopuksi asiakirjasta otetaan kuva ja näytetään opettajalle. Voittaja ryhmä saa valita omasta listastaan yhden yrityksen, josta haetaan yhdessä lisää tietoa. Etsikää yrityksen verkkosivut, tutkikaa yrityksen logoa ja miettikää kenelle yritys myy tuotteitaan.

TVT-VINKIT: Jaa oppilaat kahden hengen ryhmiin. Parit hakevat Internetistä tietoa yhdestä valitsemastaan yrittäjästä ja kirjoittavat hänestä lyhyen esittelyn.

Kysymyksiä oppilaille:

- Mitä hänen yrityksensä myy?
- Onko yritys pieni vai suuri?
- Millaisia taitoja tämä kyseinen yrittäjä mielestäsi tarvitsee?
- Löytyykö hänestä tietoa, mitä hän on tehnyt ennen yrittäjäksi ryhtymistä?

Yrittäjäesittelyn voi tehdä valitsemallaan tavalla: kuvata lyhyen videon, tehdä diaesityksen tai kirjoittaa tarinan. Esitykset voidaan käydä läpi tunnin lopussa.

Parit katsovat videoita Pikkuyrittäjien YouTube-kanavalta. Videon katsomisen jälkeen vastataan kysymyksiin:

- Mitä taitoja yrittäjä tarvitsee?
- Mitä Pikkuyrittäjät-ohjelman aikana voi oppia?

NYT ALKAA PIKKUYRITYKSEN PERUSTAMINEN!

IDEOILLE SIIVET

Jaaj jokaiselle post-it -lappuja ja kyniä. Yhdelle lapulle kirjoitetaan yksi idea, jonka haluaa ohjelman aikana toteuttaa. Jokainen kirjoittaa omia ideoitaan niin monta kuin ehtii. Kerää laput ja kiinnitä ne seinälle kaikkien nähtäväksi. Käykää ideoita yhdessä läpi. Hae ideoiden joukosta samantyyppiset ja muodosta niiden perusteella ryhmät. Pikkuyrityksen koko on 2–4 henkeä. Kun ryhmät ovat muodostettu aloitetaan idean kehittäminen vapaasti. Pikkuyrittäjät kirjoittavat ryhmäläisten nimet ja ideansa omaan käsikirjaansa.

LOPUKSI

Jokainen ryhmä saa esitellä oman ideansa. Keskustelkaa ovatko ideat toteutettavissa ohjelman aikana? Osaavatko pikkuyrittäjät tehdä tuotteet tai palvelut itse? Paljonko tuotteen tekeminen voisi maksaa?

Kirjaa ylös ryhmät ja heidän ideansa. Kirjoita taulukkoon pikkuyritysryhmät ja ideat. Taulukkoon on helppo merkitä myös ohjelman edetessä vastuunjaot ja loppuhuipenuksessa tarvittavan pohjakaavan rahamäärät kunkin ryhmäläisen kohdalle.

Menkää loppuksi rinkiin ja keksikää yhdessä tiimiuhuuto, jota huutamalla jokainen oppitunti lopetetaan.

ENNEN SEURAAVAA KERTAA

Kerro pikkuyrittäjille, että seuraavalla kerralla omalle yritykselle keksitään nimi ja suunnitellaan miten tuotetta lähdetään toteuttamaan.

Lähetä huoltajille tietoa Pikkuyrittäjät-ohjelmasta. Pikkuyrittäjät myyvät omia tuotteitaan ja palveluitaan loppuhuipenuksessa ja päivän järjestämiseen tarvitaan apua, joten halukkaat voivat ilmoittautua mukaan järjestämään tapahtumaa.

TVT-VINKIT: Ryhmä tekee miellekartan ideoistaan käyttäen hyväkseen digitaalisia sovelluksia. Esim. Padlet sopii tähän tarkoitukseen hyvin. Sanoja voi harjoitella kirjoittamaan englanniksi.

Lisätietoja digitaalisten työvälineiden käytöstä saat verkkosivujen lisämateriaaleista.

TYÖELÄMÄN EDUSTAJA MUKAAN:

Ota yhteyttä lähialueen yrittäjään ja sovi hänen tulostaan ensimmäiselle oppitunnille kertomaan oman yrityksensä perustamisesta. Yrittäjä voi vastata kysymyksiin: Mistä idea oman yrityksen perustamiseen syntyi? Mitä yritys myy ja kenelle tuotteet ja palvelut ovat tarkoitettu? Toimiiko yrittäjä yksin vai onko hänellä yhtiökumppaneita? Millainen työnjako heillä on?

LISÄTEHTÄVÄT: Tehkää mielikuvaharjoitus ja kirjoittakaa tarina siitä millaisia tuotteita tai palveluita sadan vuoden päästä on olemassa. Miten teknologiaa silloin käytetään hyödyksi?